

Narodni tabor v Slov. Konjicah!

Dne 27. avgusta t. l. bo v

Slovenskih Konjicah velik narodni tabor

na katerem govorita slovenska ministra, senatorji in narodni poslanci.

Organizirajte po vseh občinah čim obilnejšo udeležbo!

ga škofa dr. Tomažiča, kitajskega škofa Cenga, kateri je obiskal z ljubljanskega kongresa Maribor in od tam Ptuj, ter oba slovenska ministra dr. M. Kreka in Fr. Snoja. Med sprejemom odličnikov na Minoritskem trgu so se zbirali pred kolodvorom udeleženci za sprevod, ki je krenil k slovesni službi božji. Na čelu sprevoda je jezdila konjenica v narodnih nošah in člani fantovskih odsekov, za njo so korakali fantovski odseki, mladeči, dekleta in mladenke v krojih, gasilci, sledile so narodne noše, tretjeredniki, članice Marijinih družb, zastopniki raznih organizacij in lepe skupine na okrašenih vozovih. Minoritski trg je sprejel na tisoče in tisoče ljudstva.

Slovesno službo božjo je opravil naš škof dr. Tomažič, kateri je pred sv. mašo imel krasen verski nagovor, v katerem je opisal obnovitveno delo sv. Frančiška v času, v katerem je deloval, in je pokazal na sličnost današnjih dni s Frančiškovo dobo.

Sv. maša je bila spremljana od ljudskega nabožnega petja.

Po sv. maši je otvoril kongres tretjerednikov ptujski gvardijan g. Mirko Godina s pozdravom na vse navzoče odličnike ter vernike in s predlogom, da se pošlje vdanostna brzojavka kralju Petru II. in pozdravni brzojavki predsedniku senata dr. A. Korošcu ter banu dr. M. Natlačenju.

Navdušeno sprejetim brzojavkam sta sledila govora g. Mihelčiča in urednika »Slovenca« Fr. Terseglava. Prvi je govoril o verskem življenju v družini, drugi o zemljskem življenju tretjerednikov.

V nedeljo popoldne ob treh se je vršil na samostanskem dvorišču velik koncert ljutomerskega in ptujkega pevskega okrožja, pri katerem je pelo 300 pevcev pod vodstvom predsednika Pevske zveze g. inspektorja Marka Bajuka iz Ljubljane.

Slovesno proslavo 700 letnice sta zaključili ponovitev igre »Kuga« in umetna razsvetljava mestnega parka.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Predsednik vlade z več ministri pri g. lr. A. Korošcu. Predsednik vlade in notranji minister Dragiša Cvetkovič, ki se mudi na Bledu, je obiskal 5. avgusta opoldne g. predsednika senata dr. A. Korošca, kateri je na letovanju v Begunjah na Gorenjskem. Obenem s predsednikom vlade so prišli v Begunje še zastopnik prometnega ministra in minister brez listnice g. Džafer Kulenovič, poštni minister Jovan Altiparmakovič, minister za socialno politiko in ljudsko zdravje Rajakovič in minister za kmetijstvo inž. Nikola Bešlič. Predsednik senata g. dr. Anton Korošec je vse pridržal na kosilu, ki se ga je udeležil poleg navedenih še bivši minister g. Magarašević. V zgodnjih popoldanskih urah je prišel v Begunje k predsedniku dr. Korošcu tudi minister za gozdove in rudnike g. Ljubomir Pantič.

V DRUGIH DRŽAVAH

Okrog pogajanj za zvezo: Anglija, Francija, sovjetska Rusija. Čitatelje smo že seznanili z dejstvom, kako se vršijo v Moskvi dolga pogajanja za sklenitev trozveze Anglija, Francija in Rusija, ki bo protutež zveze Nemčija, Italija in Japonska. Moskovski pogajanja so z vsem zavlačevanjem od ruske strani toliko napredovala, da je odpotovalo kot na zaključek poga-

janj za sklenitev trozveze angleško-francosko vojaško zastopstvo 5. avgusta v Moskvo, kjer bodo začela še pogajanja treh generalnih štabov bodoče trozveze. Sovjetski diktator Stalin je izrazil željo, da se osebno sestane s francosko in angleško vojaško komisijo. Srečanje med Stalinom in predstavniki velesil bo pri slovesnem sprejemu, ki bo prirejen v moskovskem Kremlju na čast obeh vojaških odposlanstev. Vožnja do Leningrada bo trajala pet dni.

V znamenju resnosti položaja. V minulem tednu je bil angleški parlament poslan na poletne počitnice. Prejšnja leta je večina članov vlade in parlamenta prebila poletni odmor v tujini. Letos pa morajo angleški ministri ob parlamentarnih počitnicah do začetka oktobra ostati v Londonu. Angleški poslanci so naprošeni, naj ostanejo vedno v zvezi s predsedstvom

K položaju v Španiji

Dokler je divjala v Španiji državljanska vojna, smo videli krog generala Franca zbrane: falangiste (fašiste), monarhiste ter krščanske demokrate. Vse te skupine so se zmagovito bojevale pod skupnim imenom »nacionalisti« proti levičarjem, kateri so združevali pod skupno rdečo zasta-

zbornice, da bi se mogla v primeru potrebe sklicati izredna seja. Če bi dopuščal mednarodni položaj, bi imeli v Angliji volitve 21. oktobra. Radi občega vznemirjenja ter še vedno grozeče vojne nevarnosti pa še ni glede volitev nobene končno veljavne odločitve Del vlade je sploh za odložitev volitev pri sedanjem položaju in hoče posnemati Francijo in podaljšati delovno dobo sedanjega parlamenta za dve leti. Za razpis volitev je le opozicija, ki si mnogo obeta od volilnega boja. Našteti ukrepi angleške previdnosti so znamenje, da je položaj v Evropi zelo resen.

Fotografija nove češke vojske. Ko je zasedel Hitler Češko in Moravsko, je dal obljubo, da se bo osnovala za vzdrževanje reda in miru v tako zvanem pokroviteljstvu ali protektoratu nova češka vojska. Vrhovni poveljnik te armade bo predsednik protektorata rajhovski Nemeč Neurath. Nova češka vojska, ki bo štela 280 častnikov in 7000 mož, se bo rekrutirala iz bivših članov češke vojske, njihove vrste pa bodo izpopolnjene s prostovoljci, ki se bodo morali obvezati za 25 letno službovanje. Predsednik češko-moravske vlade Čeh Hacha bo vodil upravne posle nove armade, koje poveljnik bo generalni inšpektor ali nadzornik s sedežem v Pragi. Generalnemu inšpektorju bodo podrejeni inšpektorji v Pragi, Brnu ter Kraljevem Gradcu.

Veliki manevri italijanske in nemške armade. V minulem tednu so pričeli v dolini reke Po veliki manevri italijanske vojske, v katerih preizkušajo vsa moderna tehnična sredstva na podlagi najnovejših izkušenj, katere so prinesli v Italijo italijanski prostovoljci, kateri so se udeleževali dolgotrajnih bojev na strani generala Franca v španski državljanski vojni. — Nemška oborožena sila si je izvolila za maneversko področje vso severozapadno Nemčijo. Glavni namen nemških vojaških vaj je obramba omenjenega ozemlja pred zračnimi napadi. Šef nemškega generalnega štaba je povabil na vaje samo italijanske generale in šefa madžarskega generalnega štaba, vsi drugi tujci so pa tokrat izključeni kot opazovalci.

Bilanca napadov irskih strahovalcev. Irci imajo sicer samostojno državo, a zahtevajo, da se pridruži Irski tudi protestantska irska pokrajina Ulster in povsem zgine z Irske angleško vojaštvo. Ker navedenih zahtev noče izpolniti Anglija mirnim potom, se je osnovala tajna strahovalna in dobro razpredena organizacija, ki se imenuje »Ira« in hoče Angleže z napadi na javna angleška poslopja prisiliti, da ustrezajo njihovim zahtevam. Napadi ali atentati »Ire« so se tako razmnožili, da je izdala angleška vlada poseben zakon proti irskim strahovalcem ali teroristom, kateri so zagrešili od 18. januarja do danes v šestih mesecih 127 atentatov in so obsodila sodišča prijete krivce na 604 leta zapor.

vo: komuniste, socialiste, anarhiste ter liberalce. Po zmagi nacionalnega tabora nad rdečim so se začele zmagovite nacionalne skupine krhati ter si nasprotovati.

General Franco je kot poglavar boljše vizma osvobodene Španije preveč zaposlen z vladnimi posli in radi tega je začela ti-

ščati v ospredje nujnost imenovanja novega ministrskega predsednika in vlade. Pri tem vprašanju so se pojavile velike težkoče.

Najmočnejša veja med nacionalisti so falangisti ali fašisti, katere vodi dosedanji notranji minister Suner, ki je zet generala Franca. Proti Suneru so pa vsi generali, kateri so pomagali Francu do končne zmage. Generali zahtevajo spremembo notranje in zunanje politike. V notranji politiki so proti vsakim fašističnim poskusom in za obnovev monarhije; v zunanji politiki pa proti navezanju Španije na usodo Italije ter Nemčije ter za strogo nepripravnost.

Nasprotstva v bivšem nacionalnem taboru skušajo izrabiti zase komaj premagani rdečkarji, katerim se pridružujejo ponekod že tudi vojaki, ker so nezadovoljni radi znižanja porcij hrane in mezd. Pojavljajo se že tudi letaki, ki napovedujejo skorajšnji izbruh protirevolucije. V mestu Bilbao so morale fašistične čete razorožiti redno vojsko, med katero se je širil upor.

Po španskem uradnem poročilu je »neka banda rdečih« napadla tri kilometre daleč od Talavere poveljnika španske nacionalistične garde in madridskega policijskega inspektorja generala Gaberdona. Napadalcii so napadli poveljnika s strelji iz zasede, ko se je peljal mimo v avtomobilu. Poveljnik Gaberdon in njegov šofer Dies sta bila pri tem napadu ubita.

Da so povojne homatije v Španiji resnega značaja, dokazuje dejstvo, da je

Le ključavničar zna napraviti ključ

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

španska oblast popolnoma zaprla špansko-francosko mejo za ves promet. Prepovedan je vsak uvoz tujih in izvoz španskih časopisov.

Na generalu Francu je sedaj ležeče, če bo kos povojnemu položaju z usmerjanjem pametne notranje in zunanje politike, katero bo morala zasledovati nova vlada, ker sicer bodo brezplodni prepiri v taboru nacionalistov pomagali do nevarnega drugega porasta komaj zlomljenim a najbrž še danes na tihem združenim rdečim.

Po najnovjših poročilih bo prevzel vodstvo falangistov general Franco in bo poskušal pritegniti k sodelovanju tudi nasprotnike sedanjega režima ter izločiti preveč napete člane dosedanjega vodstva falange.

*

ponskih čet je železnica, ki pelje iz Kantona proti Hankavu, ki se še vedno nahaja v kitajski oblasti. To bi bila zadnja železnica, ki jo Kitajci še imajo in ki bi padla pod oblast Japoncev.

Japoncem preti vojna z Rusije

Že dalje časa se vršijo ob mandžurski meji v zraku in na kopnem prav resni spopadi med sovjetskimi ter japonskimi četami. Ti spopadi se polagoma pretvarjajo v prav resno vojno. Japonci so začeli umikati iz srednje Kitajske in iz doline razlite reke Jangce svoje čete ter jih premeščati v Mandžurijo na mejo Zunanje Mongolije, kjer se razvijajo v vedno večjem obsegu boji z Rusi. Poleg pehote prevažajo Japonci v ogroženo ozemlje tudi letala ter težke topove. Veliko premikanje japonskih čet je opaziti tudi v južno-zapadnem delu kitajske pokrajine Honan. V pokrajini Šansi so onemogočile velike poplave vsa vojna gibanja Japoncev. Kitajci, ki so v ugodnejšem položaju kot branilci iztrganega jim ozemlja, so prizadjali v zadnjem času japonski armadi hude izgube. Beleženo je znak, da računa Japonska na vojno z Rusijo in da se bo omejila na Kitajskem na obrambo svojih dosedanjih postojank.

Nov položaj na Daljnem vzhodu

Preokret pri pogajanjih v Tokiu

V našem listu smo pisali, da sta se v Tokiu pobotali po dolgovernih pogajanjih Anglija ter Japonska in se je Anglija zavezala, da ne bo podpirala več kitajskega maršala Čangkajseka v nad dve leti trajajoči japonsko-kitajski vojni. Tolika popustljivost Angležev je presenetila ter razočarala Kitajce ter vse one države, katere so proti brezobzirni osvojevalni politiki Japoncev. Angleško obljubo o nevmešavanju je v prilogi Kitajski oblašil predsednik Združenih ameriških držav Roosevelt, kateri je odpovedal Japonski l. 1911 sklenjeno trgovinsko pogodbo. Ta Rooseveltov korak je povzročil zastoj v angleško-japonskih zaključnih pogajanjih v Tokiu. Japonska se je postavila na stališče, da mora priznati Anglija na Kitajskem samo japonsko valuto ter da mora izročiti severno-kitajski japonski vladi vse srebro, ki je shranjeno v bankah v angleških četrtih (koncesijah) od Japoncev zasedenih kitajskih obmorskih mest. Anglija pa priznava kitajski dolar kot plačilno sredstvo v zasedenem ozemlju in je ravno priznavanje kitajskega denarja v od Japoncev osvojenih kitajskih pokrajinah ter mestih najtrdnjše zveza Anglije z maršalom Čangkajsekom. Japonci so prepričani, da igra Anglija glede kitajske valute vlogo zavlačevanja in obstoja nevarnost, da bodo tokijska pogajanja popolnoma zaspala.

Zgoraj omenjena prekinjena tokijska pogajanja so nadaljevali v japonski prestolnici v tem tednu. Kot pritisk na potek in ugoden zaključek teh pogajanj so zbrali Japonci v bližini angleške kolonije na Kitajskem Hongkong čete. Japonsko ogroža-

nje Honkonga zasleduje dvojni cilj. Eno japonska ofenziva bi naj zasedla vse ozemlje, katero meji na angleško kolonijo. S tem korakom bi Japonci angleški Hongkong povsem obkolili in odrezali od sveta. To bi storili v primeru, ako bi se sedanja pogajanja med Anglijo in Japonsko končala z neuspehom. Drugi cilj ja-

Po krščanskem svetu

Kitajski misijonski škof v Mariboru in okolici. Kitajski misijonski škof Čeng, kateri se je udeležil kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani, je obiskal v minulem tednu na povabilo našega vladike dr. Ivana Jožefa Tomažiča Maribor. Iz Maribora se je odpeljal v spremstvu škofa dr. Tomažiča v Slov. Bistrico, kjer je počastil z obiskom tamošnji samostan šolskih sester, od katerih mu pomagajo štiri pri misijonskem delu na Kitajskem. Za sprejem dveh škofov je bila Slov. Bistrica v zastavah in pred cerkvijo se je zbralo mnogo ljudi. Pri upokojenem duhovnem svetniku Doberšekcu so bili ob prihodu vladik zbrani tovariši na vsakoletnem sestanku in so slavili 48 letnico mašništva. Škofa sta se udeležila tudi te slavnosti. Lavantinski vladika je povabil kitajskega prevzvišenega tovariša s seboj v Ptuj. Tam je otvoril zadnje nedeljo ob priliki 700 letnice minoritskega samostana razstavo misijonskih predmetov, kateri so že bili na vpogled v Ljubljani na kongresu. Ta razstava je bila prenešana iz Ptuja v Maribor in si jo lahko vsakdo ogleda ob času Mariborskega tedna v Zadržni gospodarski banki.

Iz Ptuja je posetil kitajski misijonski škof Mater božjo na Ptujski gori. Ob priliki obiska lavantinske škofije bo škof Čeng z velikim veseljem in hvaležnostjo sprejemal prostovoljne misijonske darove za svojo ogromno domovino, ki je že nad dve leti tlačena in izmognjavana od vojnega gorja.

Kolonije in misijoni. Uspeh krščanskih misijonov je v veliki meri odvisen od tega, kakšnega mišljenja in ravnanja je država na oblast, ali je krščanskemu misijonstvu naklonjena ali pa sovražna. To vprašanje je sedaj splavalo na površje glede na tiste kolonije, ki so prej bile v posesti Nemčije, pa so jih v svetovni vojni ali takoj po njenem koncu zasedle druge države. Nemčija zahteva sedaj te kolonije nazaj. Zanimivo je vprašanje, ali se krščanski misijoni v teh kolonijah veselijo vrnitve kolonij Nemčiji. Na to vprašanje je dal odgovor monsignor Peter Rogan, novi apostolski vikar (škof) v Buki (v Kamerunu, ki leži v srednji zapadni Afriki ter je sedaj pod angleško nadoblastjo). V javnem govoru se je na nekem zborovanju obrnil do duhovnikov in vernikov, naj molijo in prosijo Boga, da se Kamerun ne bi vrnil Nemčiji.